

Budapestre vonatkozó újságcikkek

60 méterrel a Duna felett.

4 méterrel a víz alatt
vaslétrán és búvársisakban

Érti túrlap

1960. márc. 27.

Osztályozás

624.2

Tárgy

Idő

"1960"

Személy

„Megszállták” a hidászok a tavaszi Dunát. Csattognak a légkalapácsok, dudák a daru, hajók, úszódaruk, motorcsónakok fedélzetén serénykednek a bontók és az építők.

Elkészült az új úttest és az alagút

Az Erzsébet-híd pesti oldalán már kibontakoznak az öt évre tervezett „hídgyár” méretei. A Belgrád rakparton épül az irodaház, a 160 hidmunkás fürdője, étkezője. Odébb, a négyszögletes parkot már bekerítették az építők, fénylenek a csillék sinei. Ide hordják majd a bontás négytonnás gránitkockáit. Csige Imre darukezelőnek nehéz a dolga, mert a belvárosi plébániatemplom főbejárata előtt — éppen a daru útján — ritka vasfa áll —, csak tíz van belőle az országban — koronáit óvatosan kerülgetni kell. Épül a kompresszorház; már benne a nagyteljesítményű légsűrítő.

Kiss József, a pesti oldal művezetője a kutatóaknál áll, elmondja: tizenhat méter mélyre fúrnak le itt, hogy megállapítsák, milyen a talaj az alapozás alatt. Nagyteljesítményű gőzkalapács üt percenkint hetvenet az akna oldalát biztosító vascsölpökre. A gőzt egy dunai propeller szolgáltatja, itt áll kikötve a Dunán. Penkala Tibor mérnök, a hidépítés vezetője, a budai oldalról érkezik motorcsónakkal. Utasítást ad, hogy terejék át a déli irányú forgalmat az új, süllyesztett úttestre. Most készült el. A villamosvasút védőalagútja kész. A hid vasalkatrészei alatt csupa acélgerendából készült.

A Ganz-MÁVAG emberei már állítják a második darut: ez emeli majd le a vasszerkezet elvágott darabjait. A tizen-nyolc méter magas szobortalapzatokon Mikus András csoportja dolgozik légkalapácsokkal. Bontják, s darura akasztják a köveket.

Galambok között

A megmaradt pesti kapuboltozatot, a pilont négy szerelő bontja, vágópisztollyal. Felmászom vezetőjűnkkel, Hajnal Antallal a magasba. Nem szédül; ezelőtt a szentesi televíziós torony csúcsán dolgozott, azeelőtt pedig az ózdi 4. számú vaskohón. A létra, amelyen felfelé kúszunk, kint lóg a Duna vize fölött. Tizennyolc méter magasban hátraszól:

— Itt vigyázzon, mert három fok hiányzik. Nagyot kell lépni.

Tíz méterrel magasabban ismét figyelmeztet, hogy a vaslétra foka elrozsdásodtak. Kapaszkodjak erősen a traverzekbe. Aztán átmászunk a másik oldalra, mert csak ott van létra. Hasalva bújunk át kis nyílásokon, majd a cimer mellett —, a dombormű mögött szobányi a hely, szinte táncolni lehetne benne. Végre fent vagyunk, a csúcs kalitkájában galambok, szerszámok és oxigénpalackok között. Hatvan méternyire vagyunk a Duna színétől, egymagasságban a plébániatemplom tornyának csúcsával.

Ez az ő munkahelye, ide mászik fel mindennap kétszer,

hogy minden darabot gondosan drótkötélre erősítsen, s aztán elvágja. A napsütésben ellátunk Csepelig, Ujpestig, Zuglóiig, s felülről nézünk a budai lankák közé.

Szakadék a víz alatt

A születő új hídtól átmenyünk a fővárostól búcsúzó Kossuth-hídhöz. Már bontják, jövőre eltűnik. A hídon most szedik fel a pályatestet. De Jonge kapitány is felvonult emelőhajóival. A két pillér közti részt egy-egy darabban emelik majd le az erős darukkal, aztán a partra teszik. A víz feletti tömör betonból készült pillérrészeket kis robbantásokkal meglazítják, szétrepesztik. Aztán a vízben álló hídlábak belsejét kotorják ki. A parton búvárok öltöznek éppen különös ruhájukba. Megkérem Rosztóczy Alfonz

mérnököt, a bontás vezetőjét, hogy lemehessek a Duna fenekére, a víz alá. Orvosi bizonyítványt kér. Amikor elhozom, rábíz Kiss Gyula búvármesterre, aki tizenöt éve vezet a hidépítő és roncskiemelő búvárok munkáját.

Az öltözőben leszednek rólam mindent, aztán dobálják felém a pulóvereket, a meleg gyapjúharisnyákat. Három réteg hófehér kötött gyapjúba vagyok burkolva, amikor húzzák rám a gumí búvárruhát. Hatan húzzák szét, hogy a nyakán átférjek. A csuklonál beszappanozzák, aztán gyapjúkesztyű, majd a gumikesztyű következik. Bakancsok: talpuk hét kilo ólom. Huszonnégy kiló nehezék a hátra, ugyanannyi a mellre. Fémgallér. Erre srófolják rá a sisakot. Jobb fülem mellett egy szelep, ha a tarkóm hátranyomom, kiereszthetem a fölös levegőt. Bal arcomnál mikrofon, fülemre szíjazva telefonhallgató. Megindul a szivattyú motorja és lemászok a létrán. A fenék a part mellett három-négy méter mély, köves, göröngyös. Aztán egy szakadék, és innen a folyó közepéig sima, kemény homok. Itt húzzák át Pestről a posta nyolc telefonkábelét. A búvárok teszik a helyére.

Egy hal benéz az ablakon...

Nagyon nehéz munka. A víz sodra nem is nagyon erős. A

fő nehézség az, hogy egy méteren alul a sötétzöld víz elfeketedik. Semmit nem látok, csak tapogatni lehet.

— Hogy bálnak itt a hegesztővel? — kérdezem Kiss Gyulától, aki a drót másik végén ül.

— Érzés után — feleli nevetve.

A szelepről megfeledkezem, felpuffad az öltözésem és felszállok a víz színére. Nycmom vagy egy percig a szelepet: akkor meg hozzám tapad a gumiruha, s a víz hideg: ötfokos. Végre megtalálom a helyes arányt, s elkalandozom a hidpillérek felé. Telerakva kövekkel. A következő búvármunka itt lesz: kiemelni ezeket a köveket. A víz sötétén áramlik körülöttem. Füleml zúgni kezd, igyekszem vissza a vaslétrához. Felfelé menet egy hal bekíváncsiskodik sisakom ablakán, aztán ijedten tovább siklik. A kilépés „ólomnehéz”, alig bírom emelni lábaimat. Az első cigaretta után megkérdem:

— Hány órát voltam lent?

Nevetnek:

— Félóra sem volt egészen.

Küldönc jön a postától: ma estig mind a nyolc kábelt át kell húzni. Az új búvárnak kijáró avatási szertartások után azzal búcsúzom, hogy júniusban — amikor a hidat egyben leemelik — szívesen látnak ismét.

Gesztelyi Nagy Zoltán

Idő Nyomda — 4995

A tizennyolc méteres szobortalapzat légkalapácsos bontóbrigád, a toronydaru „gémjén” tonnás gránitkockák, a kétezertonnás kapuboltozatot autogénpisztolyos szerelők: serényen tüntetik el az Erzsébet-híd pesti hídfőjének fölösleges maradványait az építők, hogy hozzákezdhessenek az újhoz itt is. A kép alján látszik a kutatóakna széle. A jobb alsó sarokban pedig a híres vasfa, a növénytani ritkaság, melyet ezen a helyen kell építésben megőrizni.

